

Pravne posledice uporabe odprte kode v produkcijskih rešitvah

Otočec, 23. 3. 2011

Jerneja Šavrič,
FIŠ

Primerjava OKPO, LPO, Free Software

	Odprto kodna programska oprema	Lastniška programska oprema	Free software
<i>Uporaba</i>	prosta uporaba, distribucija, dovoljeni posegi v kodo	Uporaba dovoljena pod strogimi pogoji	Prosta uporaba, distribucija, dovoljeni posegi v kodo
<i>Lastništvo</i>	v javni lasti	Lastnik je podjetje, korporacija	Lastniška ali v javni lasti
<i>Cena</i>	pogosto brezplačni	Plačljive uporabniške licence	Pogosto brezplačna uporaba
<i>Razvoj</i>	Decentraliziran razvoj, vključenost uporabnikov	centraliziran, zaprt in ciljno k doseganju dobička usmerjen razvoj	Decentraliziran, če je koda odprta

	Odprto kodna programska oprema	Lastniška programska oprema	Free software
<i>Prednosti</i>	Nižji stroški uporabe, lastništva opreme, močna podpora uporabnikom, svoboda pri izbiri, odzivnost.	Razširjenosti in splošnem poznavanju uporabe programskih rešitev.	Možnost dostopa širšim množicam, brezplačnost, močna podpora, odzivnost
<i>Slabosti</i>	V začetni fazi-hrošči Zapostavljenost, necentraliziran marketing	Možnost vdiranja v zasebnost; kateri podatki se prenašajo na strežnike? Kompleksnost licenc	V začetni fazi-hrošči Zapostavljenost necentraliziran marketing

	Odprto kodna programska oprema	Lastniška programska oprema	Free software
<i>Pravne omejitve</i>	Licenciranje, možnost omejitve distribucije modificirane kode Licence podeljuje Open Source Initiative	Stroge licence zaprtega tipa, kompleksne; copyright , izključne pravice lastnika, vsebino licence določi lastnik.	ni možnosti omejevanja, dopušča copyleft, licenciranje Free Software Foundation
<i>Varnost</i>	večja možnost odkrivanja varnostnih napak, krajši reakcijski čas. V začetni fazi več možnosti zlorab, kasneje programi bistveno varnejši.	Manjše možnosti odkrivanja varnostnih napak, popravljajo le programerji podjetja lastnika kode, slabša odzivnost.	Večja možnost odkrivanja napak

Definicija licence

- **Licenca =dovoljenje (OZ)**
- izda lastnik avtorske pravice
- z njim tretji osebi dovoli uporabo svojega produkta
- na načine, ki jih zakon v nasprotnem primeru prepoveduje :
 - to so kopiranje,
 - prilagajanje,
 - spreminjanje ali/in
 - distribucija.
- dovoli na podlagi omejitev, ki so zapisane v njenem besedilu
 - (npr. kopiranje samo določenega števila kopij, plačevanje pristojbin od vsake kopije...)
- **= licenčni dogovor.**

Do sedaj veljavno pravilo:

Kršenje takega dogovora pomeni prekršek in ima pravne posledice.

Licenciranje odprte kode

Za licenciranje skrbi OSI (Open Source Initiative) in pogojuje odprtokodni licenciranje po naslednjih 10 kriterijih, ki morajo biti izpolnjeni kumulativno:

1. Svobodna distribucija
2. Vključenost izvorne kode v paket, ki je predmet distribucije
3. Distribucija derivativnih del izvorne kode pod enakimi licenčnimi pogoji
4. Navedba in integriteta avtorja izvornega dela
5. Prepoved diskriminacije posameznikov in skupin
6. Prepoved diskriminacije posameznih področij dejavnosti
7. Prenos licence na derivativna dela brez nadaljnjih/ponovnih postopkov licenciranja
8. Prepoved omejevanja licence na specifičen produkt
9. Prepoved omejevanja uporabe druge programske opreme
10. Nevtralnost do tehnologije

Glavni namen odprtokodnih licenc in licenciranja:

Preprečiti možnost prilaščanja izključnega izkoriščanja nekega dela ali vsebine.

Najpogostejše uporabljene licence

Najpogostejše licence, ki se pri nas pojavljajo za prosto programje so:

1. GPL
2. LGPL (Lesser GPL)
3. BSD
4. Apache
5. PHP
6. MPL
7. Mozilla Public license oz. Mozilla javna licenca

Problematika licenciranja –pravni vidik

1. Vprašanje lastništva
skupna lastnina ali solastništvo?
2. Problem podeljevanja licenc – obličnost,
pisna oblika?
3. Pravna narava licence oz. licenčnega
dogovora?
4. Katera stranka potrebuje močnejšo obliko
pravnega varstva?

Problematika licenciranja –pravni vidik

Zagotavljanje pravne varnosti iz naslova kršitve licenčnega dogovora

- Posledice kršitev:

odškodninska odgovornost iz naslova
kršitve civilne pogodbe

ali ima kršitev naravo prekrška?

Problematika licenciranja –pravni vidik

Pravna praksa

- **V Sloveniji je še nimamo**
- **Nekaj primerov v ZDA**
Jacobsen vs. Katzer –
Novost: začasna odločba
zavezujoča odločitev zveznega sodišča

Viri

- Škrubej, Maribor, 2007, Odprta koda v poslovnih sistemih, diplomsko delo
- http://www.coks.si/index.php5/Odprta_koda_in_lastni%C5%A1ko_programje
- Zupanec, Maribor, 2009, Odprto kodne programske opreme in njihovo licenciranje, diplomsko delo
- Robert W. Gomulkiewicz , Conditions and Covenants in License Contracts: Tales From a Test of tje Artistic License, Texas Intellectual property law journal, 2009
- <http://www.differencebetween.net/technology/difference-between-open-source-and-free-software/>
- <http://www.differencebetween.net/technology/difference-between-open-source-and-free-software/>
- <http://www.internationallawoffice.com/newsletters/Detail.aspx?g=1e900829-3e02-4235-a7ff-22046e8cce75>